

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. Ł.

przeciwko A.B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 października 2011 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 12 kwietnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 30 listopada 2010 r., którym zmieniony został wyrok Sądu Rejonowego z dnia 12 lipca 2010 r. przez oddalenie powództwa o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 10 000 euro z odsetkami w wysokości 15% od 24 sierpnia 2004 r. do 12 stycznia 2010 r. oraz ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2010 r., jak też powództwo ewentualne o zasądzenie kwoty 10 000 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004 r. W skardze kasacyjnej powódka wskazała wartość przedmiotu zaskarżenia na 79 052 zł, domagała się uchylenia wyroku i zasądzenia tej kwoty, obejmującej równowartość 10 000 euro po kursie z dnia wydania zaskarżonego wyroku ze skapitalizowanymi odsetkami umownymi w wysokości 15% od dnia 24 sierpnia 2004 r. do dnia 30 listopada 2010 r. – wydania zaskarżonego wyroku- wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy stwierdził, że powódka nie podała kursu euro z dnia 30 listopada 2010 r. ani kwotowego wyliczenia sumy skapitalizowanych odsetek. Na dzień wniesienia pozwu kurs euro obejmował kwotę 4,19 zł, a zatem roszczenie główne stanowiło kwotę 41 900 zł. Odsetki umowne za wskazany okres czasu podlegają wliczeniu do wartości przedmiotu sporu, jeśli dokonano ich skapitalizowania w znaczeniu prawnym, co oznacza kwotowe ich określenie. Nie podlegają natomiast wliczeniu do tej wartości odsetki jedynie procentowo oznaczone.

Powódka w zażaleniu zarzuciła błędne przyjęcie w zaskarżonym postanowieniu, że nie określiła kwotowo skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej oraz zaniechanie sprawdzenia wartości przedmiotu sporu i wezwania pełnomocnika do poprawienia lub uzupełnienia wniesionego pisma, w odniesieniu do wartości przedmiotu zaskarżenia. Wniosła o uchylenie kwestionowanego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Przedmiotem żądania wniesionego pozwu było roszczenie pieniężne, a zatem stosownie do art. 19 § 1 k.p.c. wartość przedmiotu sporu stanowiła podana kwota pieniężna, do której, zgodnie z art. 20 k.p.c., nie wlicza się odsetek żądanych obok roszczenia głównego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony został pogląd, akceptowany w rozpoznawanej sprawie, że określenie wartości przedmiotu sporu następuje według oceny właściwej w chwili wniesienia pozwu i tak określona wartość pozostaje niezmienną do końca postępowania, chyba że w toku postępowania nastąpi zmiana powództwa, w wyniku której wartość przedmiotu sporu ulegnie zmianie. Odpowiednie stosowanie w postępowaniu kasacyjnym przepisów art. 19 do 23 k.p.c. dla oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia, nie może uzasadniać ponownego ustalania tej wartości, która decyduje o dopuszczalności skargi kasacyjnej, ponieważ nie może być ona wyższa od wartości przedmiotu sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1996 r., I CKN 21/96, OSNC 1997/4/42; z dnia 19 czerwca 1997 r., III CZ 25/97, OSNC 1997/10/162, z dnia 17 lipca 1997 r., III CKN 135/97, niepubl., z dnia 18 stycznia 2000 r., III CZ 169/99, niepubl., z dnia 29 kwietnia 2010 r., IV CSK 474/09, niepubl.).

Powódka wskazała w pozwie, że domaga się zasądzenia od pozwanego kwoty 40 000 zł z odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004 r., a następnie pismem z dnia 5 lipca 2010 r. sprecyzowała, że dochodzi zasądzenia kwoty 10 000 euro z 15% odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004r., ewentualnie 40 000 zł z 15% odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004r. Wyrokiem z dnia 12 lipca 2010 r. Sąd Rejonowy zasądził na jej rzecz od pozwanego kwotę 10 000 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2010 r. W apelacji, która uznana została za dopuszczalną, powódka wysunęła żądanie zmiany wymienionego orzeczenia Sądu Rejonowego przez zasądzenie kwoty 10 000 euro z umownymi 15% odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004r. do dnia 12 stycznia 2010 r. oraz ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2010 r., ewentualnie 10 000 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2004 r., a wartość przedmiotu zaskarżenia określiła na 32 291 zł. Przedstawione

oświadczenia powódki nie dają podstaw do przyjęcia, że w toku postępowania rozpoznawczego dokonała ona przedmiotowego przekształcenia powództwa w oparciu o art. 193 § 2 k.p.c., które wpływałoby na wartość dochodzonego roszczenia pieniężnego. Wynika z nich jednoznacznie, że żądała ona zasądzenia wskazanej kwoty w walucie obcej, ewentualnie w złotych z podanymi odsetkami. Wobec tego zasadne było przyjęcie, że wartością przedmiotu sporu była suma stanowiąca równowartość 10 000 euro według kursu z dnia wniesienia pozwu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2008 r., V CZ 49/08, niepubl.), co jest potwierdzeniem poglądu o określaniu wartości przedmiotu sporu według chwili wniesienia pozwu, a jej wysokość sama powódka oznaczyła na 40 000 zł. Nie mogło skutecznie dojść do zmiany tej wartości po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy, z uwagi na niedopuszczalność rozszerzania żądania pozwu lub występowania z nowymi roszczeniami w postępowaniu apelacyjnym, zgodnie z art. 383 k.p.c., nawet gdyby żądanie ustawowych odsetek od dnia 12 stycznia 2010 r. uznać za tego rodzaju czynność procesową. Podkreślenia wymaga, że odsetki mogłyby stanowić samodzielne żądanie, podlegające doliczeniu do dochodzonej kwoty, w przypadku ich kapitalizacji, czyli poddania oprocentowaniu (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 r., III ZP 16/97, OSNP 1998/7/204). Taka sytuacja nie miała jednak miejsca w rozpoznawanej sprawie. Wobec tego zarzut niewydania przez Sąd Okręgowy postanowienia o ustaleniu wartości przedmiotu zaskarżenia nie zasługiwał na podzielenie, skoro wartość ta nie uległa zmianie od czasu oświadczenia powódki zawartego w pozwie i w piśmie z dnia 5 lipca 2010 r., a jej czynności podejmowane po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy nie mogły spowodować podwyższenia wartości przedmiotu zaskarżenia, decydującego o dopuszczalności skargi kasacyjnej, przewidzianej art. 398² § 1 k.p.c.

Z powyższych względów zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw należało oddalić w oparciu o art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.